АНУ-ЫН ХОЁРДУГААР ТОЙРГИЙН ДАВЖ ЗААЛДАХ ШАТНЫ ШҮҮХ

2020 оны 8 дугаар сарын чуулган
Аман хэлэлцүүлэг 2021 оны 2 дугаар сарын 18
Шийдвэрлэсэн 2021 оны 8 дугаар сарын 26
Хэрэг № 19-4191

BEIJING SHOUGANG MINING INV. CO., LTD., CHINA HEILONGJIANG INT'L ECON. & TECH. COOP. CORP., QINHUANGDAOSHI QINLONG INT'L INDUS. CO. LTD.
Хүсэлт гаргагчид бөгөөд давж заалдах гомдол гаргагчид

– эсрэг –

МОНГОЛ УЛС
Хариуцагч бөгөөд давж заалдах гомдлын хариуцагч

Бүрэлдэхүүн Ерөнхий шүүгч Ливингстон, тойргийн шүүгчид Чин болон Бианко

Beijing Shougang Mining Investment Company, Ltd., China Heilongjiang International Economic & Technical Cooperative Corporation болон Qinhuangdaoshi Qinlong International Industrial Company Ltd. буюу хамтад нь Хүсэлт гаргагч давж заалдах гомдол гаргагчид нь Нью-Йоркийн өмнөд дүүргийн АНУ-ын шүүхийн шүүгч Рамосын 2019 оны 11 дүгээр сарын 25-ны захирамжийг давж заалдаж байна. Уг захирамжаар Монгол Улс болон Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын хоёр талт хөрөнгө оруулалтын хэлэлцээрийн дагуу байгуулагдсан тусгай арбитрын бүрэлдэхүүний шийдвэрийг хүчингүй болгуулах хүсэлтийг хэрэгсэхгүй болгож, Монгол Улсын арбитрын шийдвэрийг баталгаажуулах эсрэг хүсэлтийг хангасан. Гомдол гаргагчид мөн маргааны үндсэн асуудлыг арбитраар шийдвэрлүүлэхийг даалгуулах хүсэлтийг хэрэгсэхгүй болгосныг эсэргүүцэж байна. Тэдний давж заалдах үндсэн тайлбар нь дүүргийн шүүх хүсэлтүүдийг нь хэрэгсэхгүй болгож, арбитрын шийдвэрийг баталгаажуулахын өмнө хөрөнгө оруулалтын нэхэмжлэлүүдийг арбитраар шийдвэрлэж болох эсэхийг бие даан шинээр буюу de novo журмаар хянахаас татгалзсан нь буруу гэх асуудал юм.

Бид давж заалдах гомдлыг хэрэгсэхгүй болгож, гомдол гаргагчид нэхэмжлэлүүдийг нь арбитраар шийдвэрлэж болох эсэхэд de novo хяналт хийлгэх эрхгүй гэж дүгнэв. Энэ хэргийн хоёр талт хөрөнгө оруулалтын хэлэлцээрт арбитрчид уг асуудлыг шийдвэрлэх эрхтэй гэсэн тодорхой заалт байхгүй. Гэсэн ч гомдол гаргагчид болон Монгол Улс буюу хамтад нь Талууд маргааны явцад энэ асуудлыг арбитрын бүрэлдэхүүнд шилжүүлэхээр "тодорхой бөгөөд эргэлзээгүй" тохиролцсон гэж үзэв. First Options of Chicago, Inc. v. Kaplan, 514 U.S. 938, 944 (1995); өөрчлөлт, доторх ишлэлийг хасав. Нэгдүгээрт, арбитрын эхэнд Талууд харьяаллын асуудлыг харьяалал болон хариуцлагын хамтарсан үе шатанд хэлэлцүүлэхээр тохиролцсон бөгөөд арбитрын бүрэлдэхүүн үүнийг ажиллагааны тухай анхны захирамждаа баталгаажуулжээ.

Ингэснээр Талууд маргааныг арбитраар шийдвэрлэж болох эсэхийг эхний ээлжид арбитрын бүрэлдэхүүнээр шийдвэрлүүлэхээр тохирсон. Хоёрдугаарт, арбитрын үлдсэн хугацаанд гомдол гаргагчдын гаргасан үйлдэл нь уг тохиролцоонд илэрхийлсэн зорилгыг улам баталж байгаа бөгөөд түүнд ямар нэг эргэлзээ төрүүлэхгүй. Иймд дүүргийн шүүх энэ асуудлыг бие даан шийдвэрлэхээс татгалзсан нь зөв гэж дүгнэв. Түүнчлэн арбитрчид уг асуудлыг шийдвэрлэхдээ эрх хэмжээгээ хэтрүүлээгүй тул арбитрын шийдвэрийг баталгаажуулсан дүүргийн шүүхийн шийдвэртэй санал нийлж байна. Иймээс шийдвэрийг ХЭВЭЭР ҮЛДЭЭВ.

Хүсэлт гаргагч давж заалдах гомдол гаргагчдын төлөөлөгч S. CHRISTOPHER PROVENZANO, бичгээр гаргасан тайлбарт Michael A. Granne болон J.J. Gass нар оролцсон, Provenzano Granne & Bader LLP, Нью-Йорк.

Хариуцагчийн төлөөлөгч MICHAEL NOLAN, бичгээр гаргасан тайлбарт Kamel Aitelaj оролцсон, Milbank LLP, Вашингтон, Колумбийн тойрог.

Ерөнхий шүүгч Дебра Энн Ливингстон

Beijing Shougang Mining Investment Company, Ltd., China Heilongjiang International Economic & Technical Cooperative Corporation болон Qinhuangdaoshi Qinlong International Industrial Company Ltd. (цаашид хамтад нь “Хүсэлт гаргагч давж заалдах гомдол гаргагчид” гэх) нь 2017 оны 9 дүгээр сард Нью-Йоркийн өмнөд дүүргийн АНУ-ын шүүхэд арбитрын шийдвэрийг (цаашид “Арбитрын шийдвэр” гэх) хүчингүй болгуулах хүсэлт гаргасан. Уг шийдвэр нь Монгол Улс болон БНХАУ-ын хоорондын 1991 оны хоёр талт хөрөнгө оруулалтын хэлэлцээрийн (цаашид “Хэлэлцээр” гэх) дагуу тэд Монгол Улсын эсрэг эхлүүлсэн арбитрын үр дүн юм.[1] Арбитрын зүйл нь Монголын хойд төв хэсгийн аймагт байрлах төмрийн хүдрийн уурхайд гомдол гаргагчдын 2006 оноос өмнө хийсэн тодорхой хөрөнгө оруулалтыг Монгол Улс албадан хураасан гэх асуудал байв. Долоогоос дээш жил үргэлжилсэн ажиллагааны дараа Хэлэлцээрийн дагуу байгуулагдсан, Нью-Йоркт суудалтай тусгай арбитрын бүрэлдэхүүн хөрөнгө албадан хураасан гэх нэхэмжлэлүүдийг шийдвэрлэх харьяалалгүй гэж тогтоон арбитрыг дуусгасан. Үүний дараахан гомдол гаргагчид Өмнөд дүүргийн шүүхэд хандаж, арбитрын шийдвэрийг хүчингүй болгож, арбитрын ажиллагаанд буцаахыг даалгахыг хүсжээ. 2019 оны 11 дүгээр сарын 19-нд дүүргийн шүүх буюу шүүгч Рамос арбитрын шийдвэрийг хүчингүй болгуулах хүсэлт болон арбитр явуулахыг даалгуулах хүсэлтийг хэрэгсэхгүй болгож, Монгол Улсын арбитрын шийдвэрийг баталгаажуулах эсрэг хүсэлтийг хангасан.

[1] Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Монгол Ард Улсын Засгийн газар хоорондын хөрөнгө оруулалтыг хөхүүлэн дэмжих, харилцан хамгаалах тухай 1991 оны 8 дугаар сарын 26-ны хэлэлцээрийг үзнэ үү.

Давж заалдах шатанд гомдол гаргагчид Монгол Улс болон өөрсдөө буюу Талууд “маргааныг арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх” асуудлыг арбитраар шийдвэрлүүлэхээр “тодорхой бөгөөд эргэлзээгүй” тохиролцоогүй тул дүүргийн шүүх арбитрын энэ талаарх дүгнэлтэд de novo хяналт хийгээгүй нь буруу гэж маргав. Мөн арбитрчид эрх хэмжээгээ хэтрүүлсэн тул дүүргийн шүүх 1958 оны 6 дугаар сарын 10-ны Гадаадын арбитрын шийдвэрийг хүлээн зөвшөөрөх, биелүүлэх тухай конвенцын IV зүйл, 21 U.S.T. 2517, 330 U.N.T.S. 38 буюу Нью-Йоркийн конвенц, болон Холбооны арбитрын тухай хууль буюу FAA, 9 U.S.C. § 201 ба дараах зүйлүүдийн дагуу арбитрын шийдвэрийг баталгаажуулах ёсгүй байсан гэж үзжээ.

Доор дурдсан үндэслэлээр бид үүнтэй санал нийлэхгүй. Энэ хэргийн арбитрын тохиролцоо болох Монгол Улс, БНХАУ-ын хоёр талт хөрөнгө оруулалтын хэлэлцээрт маргааныг арбитраар шийдвэрлэж болох эсэхийг арбитрчид шийдэх эрхтэй гэсэн тодорхой заалт өөрт нь байхгүй. Гэсэн ч гомдол гаргагчид өөрсдийн нэхэмжлэлийг арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх асуудлыг арбитрын бүрэлдэхүүнд эргэлзээгүй шилжүүлсэн гэж бид үзэж байна. Учир нь тэд Монгол Улстай хамт арбитрыг хоёр үе шаттай явуулах, эхний шатанд харьяалал болон хариуцлагыг хамтад нь хэлэлцэх, шаардлагатай бол дараагийн шатанд нөхөн төлбөрийн хэмжээг хэлэлцэхийг зөвшөөрсөн. Ингэснээр Талууд Хэлэлцээрийн дагуу гомдол гаргагчдын нэхэмжлэлд арбитрын харьяалал ямар хүрээнд үйлчлэх тухай үндэслэлүүдийг арбитрын бүрэлдэхүүнд шилжүүлэхээр тохиролцсон. Түүнчлэн эхний шатны гол харьяаллын асуудал нь Хэлэлцээрийн арбитрын заалтын хамрах хүрээ, тэр заалт зөвхөн нөхөн төлбөрийн маргаанаар хязгаарлагдах эсэх гэдэг нь нэгэнт тодорхой болсон хойно уг тохиролцоонд хүрчээ. Энэ нь маргааныг арбитраар шийдвэрлэж болох эсэхтэй шууд холбоотой асуудал юм. Иймээс хэргийн материалд уг асуудлыг арбитраар шийдвэрлүүлэх Талуудын зорилгын “тодорхой бөгөөд эргэлзээгүй” нотолгоо байна гэж бид үзэв.

Энэ дүгнэлтэд үндэслэн Хэлэлцээрийн 8 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийг хэрхэн тайлбарлах талаар арбитрын гаргасан дүгнэлтийг бие даан хянахаас татгалзаж, арбитрын шийдвэрт хүндэтгэлтэй хандах хязгаарлагдмал хяналт хийнэ. Арбитрчид арбитрын тохиролцооны хүрээг тайлбарлахдаа эрх хэмжээгээ хэтрүүлээгүй тул уг шийдвэрийг Нью-Йоркийн конвенц эсхүл FAA-ийн дагуу хүчингүй болгох үндэслэлгүй гэж дүгнэв. Мөн дүүргийн шүүх гомдол гаргагчдын маргааны үндсэн асуудлыг арбитраар шийдвэрлүүлэх хүсэлтийг хэрэгсэхгүй болгосонд алдаа байхгүй гэж үзэв. Иймд дүүргийн шүүхийн захирамжийг ХЭВЭЭР ҮЛДЭЭВ.

ҮНДЭСЛЭЛ БОЛСОН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ

I.

1991 онд Монгол Улс буюу тухайн үеийн БНМАУ болон БНХАУ хөрөнгө оруулалтыг хөхүүлэн дэмжих, харилцан хамгаалах тухай хоёр талт хэлэлцээр байгуулжээ.[2] Хамтарсан хавсралтын 16 дугаар хуудас. Энэ хэлэлцээр нь улс бүрийн хөрөнгө оруулагч нөгөө улсад хөрөнгө оруулахад тодорхой баталгааг олгож, шударга, тэгш хандах, хөрөнгө оруулалтад нэн тааламжтай нөхцөл үзүүлэх, хөрөнгө албадан хураахыг хязгаарлах, хөрөнгө оруулалтыг хил дамнуулан шилжүүлэх баталгааг багтаасан. Хэлэлцээрийн 8 дугаар зүйл нь нэг улсын хөрөнгө оруулагч болон нөгөө улсын хоорондын маргааныг шийдвэрлэх заалттай. Тодруулбал, 8 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэгт "хөрөнгө албадан хураасны нөхөн төлбөрийн хэмжээтэй холбоотой маргааныг хэлэлцээ эхлүүлснээс хойш зургаан сарын дотор шийдвэрлэж чадаагүй бол аль нэг талын хүсэлтээр тусгай арбитрын бүрэлдэхүүнд шилжүүлж болно" гэж заасан. Хэлэлцээрийн 8 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэг.

Хүсэлт гаргагч давж заалдах гомдол гаргагчид нь БНХАУ-д байгуулагдсан төрийн өмчит болон хувийн аж ахуйн нэгжүүд юм. 2002 онд Qinhuangdaoshi Qinlong International Industrial Company Ltd. буюу Циньлун нь Монголын түнштэй хамтарсан компани байгуулж, Монголын хойд төв хэсэгт төмрийн хүдрийн уурхайг хөгжүүлэхээр болжээ. Beijing Shougang Mining Investment Company, Ltd. болон China Heilongjiang International Economic & Technical Cooperative Corp. нь 2004 онд Циньлунаас хамтарсан компанийн хувьцаа худалдан авч, хамтарсан компани 2005 онд Монголын түншийн тус уурхайгаас төмрийн хүдэр олборлох тусгай зөвшөөрлийг шилжүүлэн авчээ.

2000-аад оны эхэн үеэс Монгол Улс хамтарсан компанийн үйл ажиллагаатай холбогдуулан хэд хэдэн арга хэмжээ авсан бөгөөд эцэст нь 2006 онд тус компанийн ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийг цуцалсан. Үүний дараа хамтарсан компани Монголын шүүхэд нэхэмжлэл гаргаж, хэргийг Монгол Улсын Дээд шүүх хүртэл давж заалдсан боловч эцэст нь ялагджээ. Монголын Засгийн газарт холбогдуулан дахин хэд хэдэн нэхэмжлэл гаргасны дараа төмрийн хүдрийн ордын тусгай зөвшөөрөл болон газар ашиглах эрхийг Монголын нэгэн компанид олгосон.

2010 онд гомдол гаргагчид Хэлэлцээрийн 8 дугаар зүйлийн дагуу Монгол Улсын эсрэг арбитрын ажиллагаа эхлүүлж, Монгол Улс уурхайд хийсэн хөрөнгө оруулалтад нь хөндлөнгөөс нөлөөлсөн бөгөөд энэ нь хөрөнгө албадан хураасантай адил үр дагавартай гэж нэхэмжилжээ.

---

[2] Дараах үйл баримтын талаарх мэдээллийг бид Арбитрын шийдвэрээс авсан.

Гомдол гаргагчид 2010 оны 2 дугаар сард Монгол Улсад хүргүүлсэн Арбитрын хүсэлтдээ Хэлэлцээр болон Монгол Улсын Гадаадын хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн дагуух нэхэмжлэлүүдээ тусгаж,[3] эдгээр хоёр бүлэг нэхэмжлэл хоёулаа арбитрын харьяалалд хамаарна гэж маргасан. Тодруулбал, 8 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн харьяалал нь "хөрөнгө албадан хураасны төлөө төлөх нөхөн төлбөрийг тогтоохоор хязгаарлагдахгүй", харин уг заалт "Хэлэлцээрийн 4 дүгээр зүйлийн дагуу хөрөнгө албадан хураасан эсэх, энэ нь хууль ёсны байсан эсэх, түүнчлэн төлөх аливаа нөхөн төлбөрийг тогтоох харьяаллыг Арбитрын бүрэлдэхүүнд олгосон" гэж тайлбарлажээ. Хамтарсан хавсралт, 186 дугаар хуудас. Дараа нь Талууд өөр өөрийн арбитрчийг томилж, Хөрөнгө оруулалтын маргааныг шийдвэрлэх олон улсын төв буюу ICSID нь Хэлэлцээрт заасан журмын дагуу арбитрын бүрэлдэхүүний даргалагчийг томилсон.

Бүрэлдэхүүн байгуулагдсанаас удалгүй арбитрчид арбитрын ажиллагааны зохион байгуулалтыг хэлэлцэх ажиллагааны хуралдаан зарлав. Хэлэлцээрийн нөхцөлийн дагуу 8 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн арбитр нь "ad hoc" буюу тухайн маргаанд зориулан байгуулагдах арбитр бөгөөд энэ нь арбитрыг удирдан зохион байгуулах байнгын арбитрын байгууллагыг урьдчилан сонгоогүй, ажиллагааны журмын зохицуулалтыг арбитрын явцад тогтоох ёстой гэсэн утгатай.[4] Арбитрын бүрэлдэхүүн 2010 оны 10 дугаар сарын 1-нд Нью-Йоркт хийсэн тус хуралдаанд Талуудын өмгөөлөгчид оролцжээ. 2010 оны 11 дүгээр сарын 2-нд бүрэлдэхүүн "Ажиллагааны тухай 1 дүгээр захирамж"-аа гаргасан. Уг захирамжид арбитрын хэд хэдэн гол зохицуулалт, анхны ажиллагааны хуралдааны чухал асуудлууд болон тэнд байгуулсан тохиролцоог тусгажээ. Захирамжийн эхэнд "Талууд Арбитрын бүрэлдэхүүнийг Хэлэлцээрийн дагуу зохих ёсоор байгуулагдсан болохыг баталгаажуулсан" гэж дурдсан. Хамтарсан хавсралт, 195 дугаар хуудас. Дараа нь Хэлэлцээрт арбитрын эрх зүйн суудлыг заагаагүй тул Талуудын хоёулангийн зөвшөөрсөн Нью-Йорк мужийн Нью-Йорк хотыг арбитрын суудал болгохоор заажээ. Хамтарсан хавсралт, 198 дугаар хуудас.

---

[3] Хүсэлт гаргагч давж заалдах гомдол гаргагчид хожим нэхэмжлэлээ Хэлэлцээрт үндэслэсэн шаардлагаар хязгаарлаж, Монгол Улсын гадаадын хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд үндэслэхээ больсон.

[4] Нэр хүндтэй нэгэн судалгааны бүтээлд тайлбарласнаар, «[т]усгай арбитрыг аливаа арбитрын байгууллагын ивээл дор эсхүл хяналтын хүрээнд явуулдаггүй. Харин талууд ажиллагааг захиргааны хувьд удирдах арбитрын байгууллага томилолгүйгээр маргаанаа арбитраар шийдвэрлүүлэхээр л тохиролцдог». 1 Gary Born, International Commercial Arbitration 149 (2009). Гэсэн хэдий ч талууд UNCITRAL-ын Арбитрын дүрэм зэрэг урьдчилан боловсруулсан ажиллагааны дүрмийг хэрэглэхээр сонгож болно. Мөн тэнд, 149–50.

Арбитрт баримтлах дүрмийн тухайд Хэлэлцээрийн 8 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсэг “Арбитрын бүрэлдэхүүнд өөрийн ажиллагааны журмыг тогтоох эрх олгодог” бөгөөд үүний зэрэгцээ “Арбитрын бүрэлдэхүүн ажиллагааны журмыг тогтоохдоо [ICSID]-ийн Арбитрын дүрмийг удирдамж болгон ашиглаж болно ...” гэж захирамжид цааш дурджээ. Хамтарсан хавсралт, 199 дүгээр хуудас. Журмын асуудлаар гомдол гаргагчид НҮБ-ын Олон улсын худалдааны эрх зүйн комиссын буюу UNCITRAL-ын шинэчилсэн Арбитрын дүрмийг ажиллагаанд хэрэглэхээр батлах санал гаргасан боловч Монгол Улс зөвшөөрөөгүй. Арбитрын бүрэлдэхүүн энэ санал зөрөлдөөнийг шийдэхдээ “арбитрын бүрэлдэхүүн зохистой гэж үзвэл ажиллагааны асуудлаар ICSID-ийн дүрмийг удирдамж болгон ашиглаж болно гэсэн Хэлэлцээрийн заалтыг харгалзан” ажиллагааны эхэнд байгууллагын тодорхой багц дүрэм батлах “шалтгаан харахгүй байна” гэж тайлбарласан. Хамтарсан хавсралт, 199 дүгээр хуудас. Үүний оронд бүрэлдэхүүн “ажиллагааны аливаа асуудлыг шийдвэрлэх шаардлага гарвал Талууд ICSID-ийн дүрэм, UNCITRAL-ын дүрэм эсхүл бусад эх сурвалжаас зохистой гэж үзсэн удирдамжаа бүрэлдэхүүнд танилцуулна гэж найдаж байна” хэмээн тэмдэглэжээ.[5] Мөн тэнд.

Эцэст нь, энэ маргааны хувьд хамгийн чухал нь, ажиллагааны захирамжид арбитр хэрхэн үргэлжлэх үндсэн хүрээг мөн тогтоосон байв. Арбитрын хуралдаанаас өмнө гаргах бичгээрх тайлбарын тухайд “Талууд ажиллагааг хоёр үе шатанд хувааж, эхний шатанд харьяалал болон хариуцлагыг, шаардлагатай бол хоёр дахь шатанд нөхөн төлбөрийн хэмжээг хэлэлцэхээр тохиролцсон” гэж бүрэлдэхүүн дурджээ. Хамтарсан хавсралт, 199 дүгээр хуудас. Үүний дараа анхны хуралдаанаас өмнө үндэслэл бүхий бичгээрх тайлбарууд буюу “memorials” болон нотлох баримтуудыг ирүүлэх хугацааг тогтоосон.

Арбитр долоон жил үргэлжилсэн. 2011 оны 3 дугаар сард гомдол гаргагчид нэхэмжлэлийн үндэслэлээ гаргаж, Хэлэлцээрийн 8 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн дагуу арбитрын харьяаллыг үндэслэн, өөрсдийн тайлбарласнаар бүрэлдэхүүн тэдний нэхэмжлэлийг шийдвэрлэх харьяалалтай гэж маргажээ. Тодруулбал, уг хэсэг нь “[тэдний] хөрөнгө оруулалтыг албадан хураасан эсэх, уг хураалт хууль ёсны байсан эсэх, түүнчлэн [тэдэнд] олгох хохирол нөхөн төлүүлэх арга хэмжээтэй холбоотой маргаанд” маргааны зүйлийн хувьд буюу “ratione materiae” харьяалал олгоно гэж үзсэн. Хамтарсан хавсралт, 231 дүгээр хуудас. Түүнчлэн 8 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийг явцуу тайлбарлаж, арбитрт хандахаасаа өмнө хөрөнгө албадан хураасан гэх

[5] Ажиллагааны тухай 1 дүгээр захирамжид мөн Талууд Арбитрын Байнгын шүүхийг ажиллагааны санхүүгийн асуудал болон хуралдаан зохион байгуулахад туслалцаа үзүүлэх захиргааны байгууллагаар томилохыг зөвшөөрсөн гэж тэмдэглэсэн.

үйлдлийн төлөө Монгол Улс хариуцлага хүлээх тухай шийдвэрийг дотоодын шүүх эсхүл захиргааны маргаан шийдвэрлэх байгууллагаас гаргуулахыг шаардах нь 8 дугаар зүйлийн бусад зохицуулалт, үүнд 8 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн маргаан шийдвэрлэх замыг сонгох тухай заалттай нийцэхгүй гэж гомдол гаргагчид маргасан. Тэдний үзэж байгаагаар арбитрын бүрэлдэхүүн хөрөнгө албадан хураасан эсэх болон үүнээс үүдэх аливаа нөхөн төлбөрийн хэмжээг хоёуланг нь шийдвэрлэх харьяалалтай байх ёстой байв.

Монгол Улс 2011 оны 9 дүгээр сард гаргасан хариу тайлбартаа эсрэг байр суурь баримталж, 8 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэг нь хөрөнгө албадан хураасан болохыг арбитраас гадуур тогтоосны дараах “хөрөнгө албадан хураасны нөхөн төлбөрийн хэмжээ”-ний маргаанд л харьяалал олгодог тул гомдол гаргагчдын нэхэмжлэлд бүрэлдэхүүн харьяалалгүй гэж татгалзжээ.[6] Хамтарсан хавсралт, 406 дугаар хуудас. Гомдол гаргагчид 2012 оны 6 дугаар сард Монгол Улсын харьяаллын татгалзалд хариулж, 8 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн хамрах хүрээний талаарх үндэслэлээ дахин нотолсон хариу тайлбар гаргасан. Монгол Улс 2012 оны 12 дугаар сард дахин хариу тайлбар ирүүлжээ.

2015 оны 9 дүгээр сард бүрэлдэхүүн Нидерландын Гааг хот дахь Арбитрын Байнгын шүүхэд хуралдаан хийсэн.[7] 2017 оны 6 дугаар сарын 30-нд бүрэлдэхүүн Нью-Йоркт шийдвэрээ гаргажээ. Хэлэлцээрийн дагуу гомдол гаргагчдын нэхэмжлэлийг хэлэлцэх маргааны зүйлийн харьяалал өөрт нь байхгүй гэж бүрэлдэхүүн тогтоосон. Шийдвэрийн 140–148, 152 дугаар хуудас. Бүрэлдэхүүн харьяалал нь бүхэлдээ “хөрөнгө албадан хураасны нөхөн төлбөрийн

[6] Монгол Улс түүнчлэн, бусад үндэслэлийн зэрэгцээ, хөрөнгө оруулалтыг «хулгай, хөрөнгө завших, залилан мэхлэх» замаар олж авсан, Хүсэлт гаргагч давж заалдах гомдол гаргагчдын нэхэмжлэл нь авлига, залилангийн үйлдэл байсныг тогтоосон Монголын шүүхийн шийдвэрийг зөвшөөрөгдөөгүй журмаар давж заалдсан хэрэг гэсэн үндэслэлээр Арбитрын бүрэлдэхүүн харьяалалгүй гэж маргасан. Хамтарсан хавсралт, 400. Мөн хөрөнгө оруулалт нь бодит хөрөнгө оруулалтын эрсдэл агуулаагүй тул Хэлэлцээрийн хамрах хүрээнд хамаарахгүй, мөн тэнд, 419; гомдол гаргагчид Монголын шүүхээр маргаанаа шийдвэрлүүлэх боломжийг нэгэнт ашигласан гэж маргасан. Монгол Улс эдгээр асуудалтай холбоотой сөрөг нэхэмжлэлүүд ч гаргасан.

[7] Доорх I.B хэсэгт тайлбарласнаар, Арбитрын бүрэлдэхүүн 2012 оны 10 дугаар сарын 6-нд Ажиллагааны тухай 5 дугаар захирамжийг гаргасан. Тус захирамжид тэмдэглэснээр, бичгээр тайлбар гаргах ажиллагаа дуусах дөхсөн үед Хүсэлт гаргагч давж заалдах гомдол гаргагчид 2012 оны 8 дугаар сарын 31-ний өдөр захидал ирүүлж, «гаргах аливаа шийдвэр нь эцсийн бөгөөд заавал биелүүлэх хүчинтэй болохыг, мөн аль нэг тал түүний албадан биелэгдэх боломжийг сулруулах эсхүл түүнд нөлөөлөх аливаа алхмыг шууд буюу шууд бусаар хийх ёсгүйг талуудад сануулах»-ыг хүссэн. (1) Хүсэлт гаргагчдын арбитрын шийдвэрийг хүчингүй болгуулах хүсэлтийг эсэргүүцсэн, (2) Хариуцагчийн арбитрын шийдвэрийг баталгаажуулах эсрэг хүсэлтийг дэмжсэн эрх зүйн үндэслэлийн тайлбар, 8 дугаар хавсралт. Арбитрын бүрэлдэхүүн ийм сануулга өгөхөөс татгалзсан. Учир нь гомдол гаргагчид ийм арга хэмжээ шаардах тодорхой маргаан эсхүл асуудлыг танилцуулаагүй байв. Мөн тэнд.

хэмжээтэй холбоотой маргаан”-д харьяалал олгосон 8 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэгт үндэслэдгийг тэмдэглэн дүгнэлтээ эхэлжээ. Мөн тэнд, 143 дугаар хуудас. Уг заалтын ердийн утга болон Хэлэлцээрт эзлэх байр суурийг авч үзээд 8 дугаар зүйл нь Монгол Улсыг хөрөнгө албадан хураасан эсэх асуудлыг бус, зөвхөн төлөх нөхөн төлбөрийн хэмжээг арбитраар шийдвэрлүүлэх үүрэгтэй болгосон гэж дүгнэсэн. “Хөрөнгө албадан хураасны нөхөн төлбөрийн хэмжээтэй холбоотой маргаан” гэсэн заалт нь төлөх ёстой нөхөн төлбөр “хөрөнгийг албадан хураасныг зарласан үеийн уг хөрөнгө оруулалтын үнэ цэнтэй тэнцүү эсэх” тухай маргаанаар арбитрын харьяаллыг хязгаарладаг гэж үзжээ. Мөн тэнд, 145 дугаар хуудас. Өөрөөр хэлбэл, арбитрын харьяалал нь зөвхөн “хөрөнгө албадан хураасныг албан ёсоор зарласан”, төлөх мөнгөн дүн нь маргаантай тохиолдолд үйлчилнэ. Мөн тэнд, 146 дугаар хуудас.

Иймээс хөрөнгө албадан хураасан болохыг нотолсон Монголын шүүх эсхүл өөр захиргааны байгууллагын ямар нэг баримт байхгүй тул гомдол гаргагчдын нэхэмжлэлийг шийдвэрлэх харьяалалгүй гэж бүрэлдэхүүн үзжээ. Ингэснээр арбитрын ажиллагаа дууссан.

II.

2017 оны 9 дүгээр сарын 28-нд гомдол гаргагчид Нью-Йоркийн өмнөд дүүргийн АНУ-ын шүүхэд Арбитрын шийдвэрийг хүчингүй болгуулах хүсэлт гаргав. 9 U.S.C. § 10(a)(4)-ийг үзнэ үү. Тус заалт нь “арбитрчид эрх хэмжээгээ хэтрүүлсэн” тохиолдолд холбооны шүүх арбитрын шийдвэрийг хүчингүй болгож болно гэж заасан. Мөн тэд маргааны үндсэн асуудлыг арбитраар шийдвэрлүүлэхийг даалгуулахыг хүсжээ. Мөн хуулийн § 4-ийг үзнэ үү. Монгол Улс уг хүсэлтийг эсэргүүцэж, Арбитрын шийдвэрийг баталгаажуулах эсрэг хүсэлт гаргасан. Мөн хуулийн §§ 204, 207-г үзнэ үү. § 207 нь тал “[арбитрын] шийдвэрийг баталгаажуулах захирамж” гаргуулах хүсэлт гаргаж болохыг, § 204 нь ийм хүсэлтийг “хэлэлцээрт арбитрын газар гэж заасан газар нь АНУ-д байгаа бол” тэр газрын холбооны шүүхэд гаргаж болохыг тус тус заасан. Мөн конвенцод хамаарах арбитрын шийдвэрийг “хүлээн зөвшөөрч, биелүүлэх” хүсэлт гаргаж болох тухай Нью-Йоркийн конвенцын IV зүйлийг үзнэ үү. Гомдол гаргагчдын гол үндэслэл нь “[Х]элэлцээрт маргааныг арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх асуудлыг Арбитрын бүрэлдэхүүнд илэрхий даалгаагүй тул” дүүргийн шүүх арбитрын харьяаллын шийдвэрт de novo буюу бие даасан шинэчилсэн хяналт хийх ёстой гэх тайлбар байв. Арбитрын харьяалал хэрэгжүүлэхээс татгалзсан шийдвэрийг хүчингүй болгуулах, арбитр явуулахыг даалгуулах хүсэлт, 2 дугаар хуудас. Тэдний үзэж байгаагаар “холбогдох арбитрын хэлэлцээр ... арбитрын бүрэлдэхүүний харьяаллын асуудлыг тэр бүрэлдэхүүнд тодорхой бөгөөд эргэлзээгүй даалгаагүй бол тухайн нэхэмжлэлийг арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх нь арбитрчдын шийдвэрт хүндэтгэлтэй хандах

үүрэггүйгээр шүүх бие даан шийдэх эрх зүйн асуудал юм". Мөн тэнд. Түүнчлэн арбитрын харьяаллын шийдвэрийг хянаад, арбитрчид Хэлэлцээрийн 8 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн хамрах хүрээг буруу тайлбарласан учраас Арбитрын шийдвэрийг хүчингүй болгох ёстой гэж гомдол гаргагчид маргасан. Арбитрын тайлбар нь 8 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийг "туйлын явцуу тайлбарласан" бөгөөд "хөрөнгө оруулагч, төрийн хоорондын арбитрын зорилгыг үгүйсгэж байна" гэж тэд үзжээ. Мөн тэнд, 10 дугаар хуудас.

Монгол Улс хариулахдаа 8 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн талаарх маргаан нь de novo хяналт шаардах арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх асуудал биш; эсхүл, өөр үндэслэлээр, Талууд уг асуудлыг арбитрчдад шилжүүлэхээр тохиролцсон гэж тайлбарлав. Монгол Улс гомдол гаргагчид 8 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийг өөрсдийн хүссэнээр тайлбарлуулах үндэслэлээ арбитрт гаргасан болон арбитр өөрийн харьяаллыг тогтоох эрхгүй гэж ажиллагааны явцад маргаагүйг дурджээ. Гомдол гаргагчид мөн Арбитрын шийдвэрийг Нью-Йоркийн конвенц эсхүл FAA-ийн дагуу хүчингүй болгох ёстойг нотлох үүргээ биелүүлээгүй учраас дүүргийн шүүх уг шийдвэрийг баталгаажуулах ёстой гэж Монгол Улс дүгнэсэн.

2019 оны 11 дүгээр сарын 19-нд дүүргийн шүүх буюу шүүгч Рамос Арбитрын шийдвэрийг хүчингүй болгуулах болон арбитр явуулахыг даалгуулах хүсэлтүүдийг хэрэгсэхгүй болгож, Монгол Улсын Арбитрын шийдвэрийг баталгаажуулах эсрэг хүсэлтийг хангасан. Харьяаллын шийдвэрт de novo хяналт хийгээгүй үндэслэлээ тайлбарлахдаа, ялангуяа арбитр өөрийг нь харьяалалгүй гэж гаргасан татгалзлыг шийдвэрлэх эрхтэйг илэрхийлэх арбитрын дүрмийг Хэлэлцээрээр сонгоогүй тул "Хэлэлцээрт өөрт нь Талууд маргааныг арбитраар шийдвэрлэж болох эсэхийг арбитрчдаар шийдвэрлүүлэхээр зорьсны тодорхой бөгөөд эргэлзээгүй нотолгоо байхгүй" гэж дүүргийн шүүх үзжээ. Тусгай хавсралт, 6 дугаар хуудас. Гэвч "[гомдол гаргагчдын] арбитрын явц дахь үйлдэл" нь уг асуудлыг арбитраар шийдвэрлүүлэх тэдний зорилгын "тодорхой бөгөөд эргэлзээгүй" нотолгоо болж байна гэж шүүх тайлбарласан. Мөн тэнд. Гомдол гаргагчид "арбитрыг өөрсдөө эхлүүлж, хамгийн анхны баримт бичгээсээ арбитрын харьяаллыг дэмжин маргасан" гэж шүүх тэмдэглэсэн. Мөн тэнд, 8 дугаар хуудас. Үүнд үндэслэн гомдол гаргагчид Арбитрын шийдвэрт бие даасан хяналт хийлгэх эрхгүй гэж дүүргийн шүүх үзжээ.

Дүүргийн шүүх арбитрын шийдвэрт хүндэтгэлтэй хандах хязгаарлагдмал хяналт хийж, Арбитрын шийдвэрийг баталгаажуулав. Арбитрчид 8 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийг зөв тайлбарласан эсэх талаар гомдол гаргагчдын гаргасан үндэслэлийг FAA-ийн § 10(a)(4)-ийн дагуу шийдвэрийг хүчингүй болгуулах хүсэлт гэж үзээд, арбитрчид "эрх хэмжээгээ хэтрүүлсэн"

болохыг харуулах үүргээ гомдол гаргагчид биелүүлээгүй гэж дүгнэжээ. Мөн тэнд, 10 дугаар хуудас. Үүний дараа энэ давж заалдах гомдлыг гаргасан.

ХЭЛЭЛЦСЭН НЬ

Гомдол гаргагчид хүсэлтүүдийг нь хэрэгсэхгүй болгож, Арбитрын шийдвэрийг баталгаажуулахын өмнө арбитрын харьяаллын дүгнэлтэд бие даасан хяналт хийгээгүй нь дүүргийн шүүхийн алдаа гэж маргав. Харин Монгол Улс дүүргийн шүүх уг шийдвэрт хүндэтгэлтэй хандах хязгаарлагдмал хяналт хийсэн нь зөв гэж үзэж байна. Доор дурдсан үндэслэлээр бид гомдол гаргагчдын тайлбарыг хүлээн авахгүй. Энэ хэргийн Хэлэлцээрт Талууд маргааныг арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх асуудлыг арбитрт шилжүүлэхээр зорьсны "тодорхой бөгөөд эргэлзээгүй" нотолгоо байхгүй гэсэн дүүргийн шүүхийн дүгнэлттэй бид санал нийлж байна. Гэсэн ч уг асуудлыг арбитраар шийдвэрлүүлэх зорилгоо Талууд "тодорхой бөгөөд эргэлзээгүй" илэрхийлсэн гэж үзэв. Гол харьяаллын асуудал нь Хэлэлцээрийн арбитрын заалтын хамрах хүрээ буюу маргааныг арбитраар шийдвэрлэж болох эсэхтэй шууд холбоотой асуудал болох нь тодорхой болсон хойно Талууд арбитрын эхэнд уг харьяаллын асуудлыг ажиллагааны эхний үе шатанд хэлэлцүүлэхээр тохиролцсон. Энэ тохиролцоо Талуудын зорилгыг "тодорхой бөгөөд эргэлзээгүй" нотолно. Түүнчлэн арбитрын үлдсэн хугацаанд гомдол гаргагчдын гаргасан үйлдэл нь уг тохиролцоонд илэрхийлсэн зорилгыг баталж байгаа бөгөөд түүнд ямар нэг эргэлзээ төрүүлэхгүй. Иймд бид Арбитрын шийдвэрт хүндэтгэлтэй хандах хязгаарлагдмал хяналт хийж, уг шийдвэрийг баталгаажуулсан дүүргийн шүүхийн шийдвэр болон маргааны үндсэн асуудлыг арбитраар шийдвэрлүүлэхийг даалгуулах хүсэлтийг хэрэгсэхгүй болгосныг хэвээр үлдээж байна.

I.

Эхлээд Арбитрын шийдвэрт тусгасан, уг маргааныг арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх талаарх бүрэлдэхүүний дүгнэлтэд дүүргийн шүүх бие даасан хяналт хийх шаардлагатай байсан эсэхийг авч үзнэ. Энэ асуудлаарх дүүргийн шүүхийн шийдвэрийг бид de novo журмаар хянана. Schneider v. Kingdom of Thailand, 688 F.3d 68, 71 (2d Cir. 2012).[8]

A.

> "Талууд тодорхой маргааныг арбитрт шилжүүлсэн эсэх, өөрөөр хэлбэл маргааныг арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх нь шүүх шийдвэрлэх асуудал мөн бөгөөд талууд өөрөөр шийдвэрлүүлэхээр тодорхой бөгөөд эргэлзээгүй тохиролцсон тохиолдол үүнд

[8] Бид 28 U.S.C. § 1291-ийн дагуу харьяалалтай.

хамаарахгүй.” Howsam v. Dean Witter Reynolds, Inc., 537 U.S. 79, 83 (2002), доторх хашилт, онцолсон хэлбэр болон өөрчлөлтийг хасав; Granite Rock Co. v. Int’l Brotherhood of Teamsters, 561 U.S. 287, 296 (2010). “Арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх” гэдэгт “‘талууд тодорхой арбитрын заалтаар үүрэг хүлээсэн эсэх’, эсхүл ‘заавал биелүүлэх хүчинтэй гэдэг нь хүлээн зөвшөөрөгдсөн гэрээний арбитрын заалт тодорхой төрлийн маргаанд үйлчлэх эсэх’ зэрэг асуудал багтана”. BG Grp. PLC v. Republic of Argentina, 572 U.S. 25, 34 (2014), Howsam, 537 U.S. at 84-ийг иш татсан; AT&T Techs., Inc. v. Commc’ns Workers of Am., 475 U.S. 643, 651 (1986), тодорхой хөдөлмөрийн маргаан хамтын гэрээний арбитрын заалтад хамаарах эсэхийг шүүх шийдэх ёстой гэж үзсэн; Schneider, 688 F.3d at 71, “‘Арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх асуудал’ гэдэг нь ‘талууд тодорхой арбитрын заалтаар үүрэг хүлээсэн эсэх тухай маргаан’ [өөрөөр хэлбэл, тохиролцоо байгуулагдсан эсэх] болон ‘заавал биелүүлэх хүчинтэй гэдэг нь хүлээн зөвшөөрөгдсөн гэрээний арбитрын заалт тодорхой төрлийн маргаанд үйлчлэх эсэх тухай санал зөрөлдөөн’ [өөрөөр хэлбэл, хамрах хүрээ]-ийг багтаасан тусгай нэр томьёо юм” гэж тайлбарласан. Republic of Ecuador v. Chevron Corp., 638 F.3d 384, 393 (2d Cir. 2011)-ийг иш татсан; дөрвөлжин хаалт дахь өөрчлөлтүүд эхэд буй.[9]

Гомдол гаргагчид эхлээд Хэлэлцээрийн 8 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэг тэдний нэхэмжлэлийг шийдвэрлэх харьяалал олгосон эсэх нь “арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх”-ийн маргаан мөн гэж үзэж байна. Харин Монгол Улс Талууд Хэлэлцээрийн дагуу арбитраар шийдвэрлүүлэхийг нэгэнт зөвшөөрсөн тул бүрэлдэхүүний авч үзсэн харьяаллын маргаан нь үнэндээ “арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх”-ийн маргаан байгаагүй, ямар ч тохиолдолд асуудлыг арбитрчдад шилжүүлсэн гэж эсэргүүцэв.

Хэлэлцээрийн 8 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэг гомдол гаргагчдын хөрөнгө албадан хураасан гэх нэхэмжлэлд үйлчлэх эсэх нь үнэхээр “арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх”-ийн маргаан мөн гэсэн тэдний байр суурьтай бид санал нийлж байна. Энэ хэрэгт Талуудын гол маргаан, мөн бүрэлдэхүүн гомдол гаргагчдын нэхэмжлэлд харьяалалгүй гэж дүгнэсэн үндэслэл нь “хөрөнгө албадан хураасны нөхөн төлбөрийн хэмжээтэй холбоотой маргаан” гэсэн үг хэллэгийг хэрхэн

[9] Талуудын бичгээр гаргасан тайлбарт энэ асуудлаар тодорхой төөрөгдөл гарсан тул ойлгомжтой болгох үүднээс тэмдэглэхэд, манай шүүхийн практикт хэрэглэдэг «арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх» гэсэн ойлголт нь гадаадын зарим эрх зүйн тогтолцоонд хэрэглэдэг ойлголтоос ялгаатай. Тэдгээрт энэ ойлголт нь талууд ямар ч тохиролцоо хийсэн байлаа гэсэн тухайн асуудлыг арбитраар шийдвэрлэхийг хууль зөвшөөрдөг эсэхийг илэрхийлдэг. 1 Born, International Commercial Arbitration 766–68-ыг үзнэ үү (жишээлбэл, эрүүгийн болон гэр бүлийн харилцааны маргааныг арбитраар шийдвэрлэхийг ихэвчлэн зөвшөөрдөггүйг тэмдэглэсэн).

зөв тайлбарлах, тодруулбал уг заалт нөхөн төлбөр төлөх үүрэг байгаа эсэхэд бус, зөвхөн нөхөн төлбөрийн хэмжээний маргаанд арбитрын харьяалал олгосон эсэх тухай асуудал юм. Гомдол гаргагчдын нэхэмжлэл уг заалтын хүрээнд багтаагүй бол цааш шийдвэрлэгдэх боломжгүй учир энэ нь арбитраар шийдвэрлэж болох эсэхтэй эргэлзээгүй холбоотой. Schneider, 688 F.3d at 71, "заавал биелүүлэх хүчинтэй гэдэг нь хүлээн зөвшөөрөгдсөн гэрээний арбитрын заалт тодорхой төрлийн маргаанд үйлчлэх эсэх тухай санал зөрөлдөөн" нь "арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх" ойлголтод багтдаг гэж тайлбарласан; доторх хашилт, өөрчлөлтийг хасав. Иймд манай шүүхийн практикийн дагуу Талууд уг асуудлыг арбитрт шилжүүлэхээр тохиролцсоны "тодорхой бөгөөд эргэлзээгүй нотолгоо" хэргийн материалд байхгүй бол дүүргийн шүүх арбитрын шийдвэрт de novo хяналт хийх үүрэгтэй байв. First Options of Chicago, Inc. v. Kaplan, 514 U.S. 938, 944 (1995), доторх хашилт, өөрчлөлтийг хасав. Мөн BG Grp., 572 U.S. at 34: "[Ш]үүхүүд талууд 'арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх'-ийн ... маргааныг арбитрчид бус, шүүх шийдвэрлэнэ гэж зорьсон хэмээн урьдчилан үздэг."

Дүүргийн шүүхийн тэмдэглэснээр, бидний өмнөх хэд хэдэн хэргээс ялгаатай нь энэ хэргийн арбитрын тохиролцоо болох хоёр талт хөрөнгө оруулалтын хэлэлцээрт уг асуудлыг шийдвэрлэх эрхийг арбитрчдад олгосон тодорхой заалт өөрт нь байхгүй. Өмнө нь бид "талууд арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх асуудлыг арбитрч шийдэх эрхтэй гэсэн дүрмийг илэрхий тусган оруулсан бол уг тусгал нь ийм асуудлыг арбитрчид даалгах талуудын зорилгын тодорхой бөгөөд эргэлзээгүй нотолгоо болно" гэж дүгнэсэн. Contec Corp. v. Remote Sol. Co., Ltd., 398 F.3d 205, 208 (2d Cir. 2005). Жишээлбэл, Republic of Ecuador хэрэгт хоёр талт хөрөнгө оруулалтын хэлэлцээрт UNCITRAL-ын дүрмийг тусгасан нь арбитраар шийдвэрлэж болох эсэхийг арбитрын бүрэлдэхүүнээр шийдвэрлүүлэх Талуудын зорилгын "тодорхой бөгөөд эргэлзээгүй нотолгоо" гэж бид үзсэн. 638 F.3d at 394. Энэ нь арбитрч "өөрийг нь харьяалалгүй гэсэн татгалзал, үүнд ... арбитрын хэлэлцээр байгаа эсэх эсхүл хүчин төгөлдөр эсэхтэй холбоотой аливаа татгалзлыг шийдвэрлэх эрхтэй" гэж заасан UNCITRAL-ын 21 дүгээр зүйлд үндэслэсэн; UNCITRAL Arbitration Rules art. 21, ¶ 1, G.A. Res. 31/98, U.N. Doc. A/RES/31/98 (Dec. 15, 1976)-ийг иш татсан. Мөн Schneider, 688 F.3d at 72–73, ижил үндэслэлийг үзнэ үү. Харин энэ хэрэгт Хэлэлцээр ийм арбитрын дүрэм батлаагүй, оронд нь "ad hoc" арбитр явуулахаар заасан бөгөөд өөр ямар нэг заалт уг асуудлыг арбитрчдад даалгасан гэж харагдахгүй байна. Иймээс арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх асуудалд арбитрыг дэмжсэн манай урьдчилсан таамаглал үйлчлэхгүй тул Талууд үүнийг арбитрт үлдээхийг зорьсон гэж бид таамаглаж болохгүй.

Гэсэн ч уг асуудлыг арбитрт шилжүүлэх зорилгын “тодорхой бөгөөд эргэлзээгүй” нотолгоог өөр газраас, тухайлбал арбитрын эхэнд Талуудын байгуулсан тохиролцооноос бид олж байна. Дээр дурдсанчлан арбитрын эхэнд Талууд уулзаж, ажиллагааны хэд хэдэн асуудлыг хэлэлцсэн. Ингэхдээ Ажиллагааны тухай 1 дүгээр захирамжид тэмдэглэснээр арбитрын эхний шатанд харьяалал болон хариуцлагын маргааныг хэлэлцэхээр тохиролцсон. Энэ тохиролцоо нь тухайн арбитрын нөхцөлд арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх асуудлыг арбитрт шилжүүлэх Талуудын зорилгыг нотлоход хангалттай гэж бид үзэж байна.

Энэхүү шийдвэрээ тайлбарлахдаа эхлээд гол харьяаллын маргаан нь Хэлэлцээрийн 8 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийг зөв тайлбарлах буюу арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх асуудал гэдэг нь нэгэнт тодорхой болсны дараа Талууд харьяаллын үндэслэлүүдийн талаар энэ тохиролцоонд хүрсэн явдлыг онцолно. First Options, 514 U.S. at 945-тай харьцуулна уу. Шүүхийн хяналтыг дэмжих урьдчилсан таамаглалын нэг шалтгаан нь “[т]ал ‘арбитраар шийдвэрлэж болох эсэхийг хэн шийдэх вэ’ гэсэн асуудалд эсхүл арбитрчид өөрсдийн эрх хэмжээний хүрээг өөрсдөө тогтоохын ач холбогдолд анхаарал хандуулаагүй байх нь олонтоо” гэж тэнд тайлбарласан; онцлон тэмдэглэв. Жишээлбэл, анхны ажиллагааны хуралдаанаас бараг есөн сарын өмнө Монгол Улсад хүргүүлсэн Арбитрын хүсэлтдээ гомдол гаргагчид 8 дугаар зүйлийн “зөв тайлбар”-аар арбитрын харьяалал “хөрөнгө албадан хураасны төлөө төлөх нөхөн төлбөрийг тогтоохоор хязгаарлагдахгүй”, мөн “[ө]өр аливаа тайлбар нь Хэлэлцээрийн хамгаалалтын стандартыг цэвэр хэлбэр төдий болгож, улмаар Хэлэлцээрийн зорилгыг үгүйсгэнэ” гэж маргажээ. Арбитрын хүсэлтийн 68–69 дүгээр догол мөр. Энэ нөхцөлд авч үзвэл бүрэлдэхүүн харьяаллын асуудлыг хэлэлцэнэ гэж тохиролцохдоо гомдол гаргагчид арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх гол асуудлыг бүрэлдэхүүнээр шийдвэрлүүлэхээр шилжүүлж байгаагаа мэдэж байсан гэдэгт бид бараг эргэлзэхгүй байна. Түүнчлэн өмнө нь тайлбарласанчлан арбитрын Талууд нь хоёр талт хөрөнгө оруулалтын хэлэлцээрт гарын үсэг зурсан “талууд”-тай адил этгээд биш байгаа нь ач холбогдолгүй. Учир нь ийм хэлэлцээрүүд “гадаадын хөрөнгө оруулагчид ... Хэлэлцээрийн талын эсрэг арбитр эхлүүлэх боломжийг бүрдүүлсэн хүрээг л бий болгодог”. Republic of Ecuador, 638 F.3d at 392. Тус хэрэгт хоёр талт хөрөнгө оруулалтын хэлэлцээр нь хоёр бүрэн эрхт улсын хоорондын тохиролцоо бөгөөд тодорхой нөхцөл хангагдвал нөгөө улсын хөрөнгө оруулагчтай арбитраар маргаан шийдвэрлүүлэх нэг талын, байнга нээлттэй санал болдог гэж тайлбарласан. Мөн BG Grp., 572 U.S. at 53, ерөнхий шүүгч Робертсын тусгай саналыг үзнэ үү. Монгол Улс “[1991 оны Хэлэлцээрт] гарын үсэг зурснаар, [гомдол гаргагчид] арбитрыг зөвшөөрснөөр арбитраар маргаан шийдвэрлүүлэх тусдаа, заавал биелүүлэх

тохиролцоог байгуулжээ”. Schneider, 688 F.3d at 71, Republic of Ecuador, 638 F.3d at 392-ыг иш татсан.

Хоёрдугаарт, арбитраар шийдвэрлэж болох эсэхийг арбитрт шилжүүлэх зорилгын нотолгоог зөвхөн арбитрын хэлэлцээрээс олж болох бөгөөд арбитрын явцад талуудын дараа нь байгуулсан тохиролцооноос олж болохгүй гэж дүгнэх шалтгаан бидэнд харагдахгүй байна. Өмнө нь бид “холбогдох муж улсын хуулиар тайлбарласан арбитрын хэлэлцээрээс ‘арбитраар шийдвэрлэж болох эсэхийг арбитрч шийдвэрлэх ёстой гэж Талууд зорьсны тодорхой бөгөөд эргэлзээгүй нотолгоо байвал’ л уг асуудлыг арбитрчид шилжүүлж болно” гэж хэлж байсан. Shaw Grp. Inc. v. Triplefine Int’l Corp., 322 F.3d 115, 121 (2d Cir. 2003), Bell v. Cendant Corp., 293 F.3d 563, 566 (2d Cir. 2002)-ыг иш татсан; доторх хашилт, онцлолыг хассан, шинээр онцолсон. Гэсэн ч бид өмнө нь арбитрын явцад байгуулсан тохиролцоог уг асуудлыг арбитрт шилжүүлэх зорилгын нотолгоо болгон наад зах нь хэсэгчлэн ашигласан. Schneider хэрэгт бүрэлдэхүүн байгуулагдсаны дараа талууд түүнд “харьяаллын талаарх ... татгалзлыг авч үзэх” эрх олгосон “Ажиллагааны хүрээний баримт бичиг”-т гарын үсэг зурсан учир хөрөнгө оруулагч болон бүрэн эрхт улс уг асуудлыг арбитраар шийдвэрлүүлэхээр тодорхой бөгөөд эргэлзээгүй тохиролцсон гэж бид үзсэн. 688 F.3d at 70. Тэр хэрэгт уг баримт бичиг болон хоёр талт хэлэлцээрт UNCITRAL-ын Арбитрын дүрмийг сонгосон явдалд хоёуланд нь тулгуурлах боломж байсан ч бид дүгнэлтдээ хүрэхдээ “тохиролцсон Ажиллагааны хүрээний баримт бичиг болон UNCITRAL-ын дүрмийн 21 дүгээр зүйлийг тусгасан явдлыг ... хоёуланг нь авч үзсэн”. Мөн тэнд, 73 дугаар хуудас.

Арбитрын явцад нэг тал ажиллагааны журмыг сонгосныг, ялангуяа холбогдох хэлэлцээр хэрэглэх арбитрын дүрмийг сонгох эрхийг тухайн талд илэрхий даалгасан тохиолдолд, уг асуудлаарх зорилгын нотолгоо гэж бид өмнө нь мөн хүлээн зөвшөөрсөн. Republic of Ecuador, 638 F.3d at 395-ыг үзнэ үү. АНУ, Эквадорын хоёр талт хөрөнгө оруулалтын хэлэлцээрт арбитр эхлүүлж буй хөрөнгө оруулагч UNCITRAL-ын дүрмийн дагуу заавал биелүүлэх арбитраар маргаанаа шийдвэрлүүлэхийг нэг сонголт болгон сонгож болохоор заасан, Chevron арбитрын мэдэгдэлдээ уг дүрмийг хэрэглэсэн тул Chevron нь “... урьдчилсан асуудлуудыг арбитрчид шилжүүлэхийг зөвшөөрсөн” гэж үзжээ. Howsam, 537 U.S. at 82-той харьцуулна уу. Тэнд арбитрын хэлэлцээрийн дагуу ажиллагаа эхлүүлсэн тал арбитрын байгууллагыг сонгох эрхтэй байсан бөгөөд Үнэт цаасны арилжаа эрхлэгчдийн үндэсний холбоотой буюу NASD-тай, түүний дүрмийн дагуу асуудлыг арбитрт шилжүүлэх гэрээнд гарын үсэг зурж тус холбооны арбитрыг сонгосонд үндэслэсэн. Энэ хэрэгт Хэлэлцээр нь нөхцөлийг нь Талууд өөрсдөө боловсруулах

шаардлагатай “ad hoc” арбитрыг зааснаараа арбитраар шийдвэрлэж болох эсэхтэй холбоотой тодорхой асуудлыг хоёр Талд бодитойгоор даалгасан байна.[10]

Гэвч гомдол гаргагчид уг асуудлыг арбитрчдын өмнө хэлэлцсэн байсан ч арбитрт үүнийг шийдвэрлэх “үндсэн эрх” олгоогүй тул de novo хяналт хийх шаардлагатай хэвээр гэж эсэргүүцэж байна. Ийнхүү маргахдаа тэд арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх асуудлыг арбитрт шилжүүлэх зорилго болон цаашид шүүхээр бие даан хянуулах боломжгүйгээр арбитрт шилжүүлэх зорилгыг ялгахыг оролдож байна. Гэвч бид өмнө нь энэ тайлбарыг няцаасан. Republic of Ecuador хэрэгт холбогдох хэлэлцээр UNCITRAL-ын 21 дүгээр зүйлийг сонгосон байсан. Тэр заалт арбитрч “өөрийг нь харьяалалгүй гэсэн татгалзлыг шийдвэрлэх эрхтэй” гэж заасан учраас уг асуудлыг арбитраар шийдвэрлүүлэх зорилгын “тодорхой бөгөөд эргэлзээгүй” нотолгоо байна гэж бид үзсэн. 638 F.3d at 394. Бидний тайлбарласнаар эдгээр дүрэм уг асуудлыг “эхний ээлжид арбитрын бүрэлдэхүүн шийдвэрлэх” ёстойг тодорхой заадаг. Мөн тэнд. Дараа нь Schneider хэрэгт Тайландын гаргасан, бидний “эхний ээлжид” гэсэн үг хэллэг нь “арбитрчид ажиллагааны эхэнд өөрсдийн харьяаллыг шууд шийдвэрлэх эрхтэй” гэсэн утгатай боловч ийм дүрмийг сонгосон нь “шийдвэрийг дараа нь баталгаажуулах шатанд шүүх бие даан хянахыг үгүйсгээгүй” гэсэн саналыг бид няцаасан. 688 F.3d at 73. “[Т]алууд арбитраар шийдвэрлэж болох асуудлын хүрээг эхний ээлжид арбитрч шийдвэрлэж болно гэж нэгэнт тохиролцсон бол” холбооны шүүхүүд тэр хүрээний талаарх арбитрын шийдвэрт хүндэтгэлтэй хандах үүрэг үнэхээр үүснэ гэж бид дүгнэсэн. Мөн тэнд. Мөн 74 дүгээр хуудсыг үзнэ үү. UNCITRAL-ын дүрмийг сонгох нь “шийдвэрийг баталгаажуулах эсэхийг шийдвэрлэж буй дүүргийн шүүх арбитрчдын уг асуудлыг шийдсэн байдалд хүндэтгэлтэй хандах хяналт хийх ёстой гэсэн зайлшгүй утгатай” гэж тайлбарласан.

---

[10] Хэлэлцээрт маргааныг арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх асуудлыг зохицуулсан арбитрын дүрмийг шууд батлан хэрэглээгүй боловч 8(5) дугаар зүйлд арбитрын бүрэлдэхүүн «өөрийн ажиллагааны журмыг тогтоох» бөгөөд «журмаа тогтоохдоо» Хөрөнгө оруулалтын маргааныг шийдвэрлэх олон улсын төвийн («ICSID») дүрмийг «удирдамж болгон авч болно» гэж заасан. Хэлэлцээр байгуулах үед хүчин төгөлдөр байсан ICSID-ийн 1984 оны Арбитрын дүрэмд арбитрын бүрэлдэхүүн талуудын харьяаллын талаарх татгалзлыг шийдвэрлэхээр заасан төдийгүй, «маргаан эсхүл аливаа дагалдах нэхэмжлэл Төвийн харьяалал болон өөрийн эрх хэмжээний хүрээнд хамаарах эсэхийг ажиллагааны аль ч шатанд өөрийн санаачилгаар авч үзэж болно» гэж заасан байв. ICSID-ийн Арбитрын ажиллагааны дүрэм, 41 дүгээр дүрэм (1984). Иймээс Хэлэлцээр талууд маргааныг арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх асуудлыг арбитрчдад шилжүүлэхийг ямар ч байдлаар хориглоогүй бөгөөд ийм шилжүүлгийг илэрхий зөвшөөрсөн дүрэмд хандах боломжийг дурдсан байна.

Үүнтэй адил энэ хэргийн Талууд арбитрчид “харьяаллын” үндэслэлүүдийг хэлэлцэхээр тохиролцсон боловч арбитрчид уг асуудлыг шийдвэрлэх “эрхтэй” гэж илэрхий хэлээгүй нь бидний дүн шинжилгээг өөрчлөхгүй. Бид ийм эрх олгосон үг хэллэгтэй дүрэмд олонтоо тулгуурлаж байсан. Жишээлбэл, Contec Corp., 398 F.3d at 208, Америкийн арбитрын холбооны буюу AAA-ийн дүрмийн 7 дугаар зүйл нь “[a]рбитрч өөрийн харьяаллын асуудал, үүнд арбитрын хэлэлцээр байгаа эсэх, хамрах хүрээ эсхүл хүчин төгөлдөр эсэхтэй холбоотой аливаа татгалзлыг шийдвэрлэх эрхтэй” гэж заасанд тулгуурласан; Schneider, 688 F.3d at 72–73, UNCITRAL-ын 21 дүгээр зүйлийн ижил төрлийн үг хэллэгт тулгуурласан; All. Bernstein Inv. Rsch. & Mgmt., 445 F.3d 121, 127 (2d Cir. 2006), NASD-ийн дүрмийн 10324 дэх заалтын “[a]рбитрчид энэхүү дүрмийн бүх заалтыг тайлбарлаж, хэрэглэх эсэхийг шийдвэрлэх эрхтэй ... Ийм тайлбар ... эцсийн бөгөөд Талууд заавал биелүүлэх үүрэгтэй” гэсэн зохицуулалтад тулгуурласан хэргүүдийг үзнэ үү. Гэхдээ заавал ийм үг хэллэг хэрэглэх шаардлагагүй. Жишээлбэл, Олон улсын худалдааны танхимын дүрэмд талуудын гаргасан харьяаллын асуудлыг бүрэлдэхүүн “шийдвэрлэж болно” гэж заасныг уг асуудлыг арбитрчдад шилжүүлэх Талуудын тодорхой бөгөөд эргэлзээгүй зорилгын нотолгоо болгон бид өмнө нь иш татсан.[11] Shaw Grp., 322 F.3d at 122. Мөн Schneider хэрэгт Талуудын Ажиллагааны хүрээний баримт бичгийн “‘[б]үрэлдэхүүн ... харьяаллын татгалзлыг авч үзэж болно’ гэсэн үг хэллэг ... UNCITRAL-ын Арбитрын дүрмийн 21 дүгээр зүйлийн үг хэллэгтэй бүрэн нийцсэн, адил чиглэлтэй” гэж бид тайлбарласан. 688 F.3d at 73. Харин тэр дүрэмд “[a]рбитрын бүрэлдэхүүн өөрийг нь харьяалалгүй гэсэн татгалзал, үүнд арбитрын заалт эсхүл тусдаа арбитрын хэлэлцээр байгаа эсэх, хүчин төгөлдөр эсэхтэй холбоотой аливаа татгалзлыг шийдвэрлэх эрхтэй” гэж заасан байдаг. UNCITRAL Arbitration Rules art. 21, ¶ 1, G.A. Res. 31/98, U.N. Doc. A/RES/31/98 (Dec. 15, 1976). Мөн Schneider, 688 F.3d at 73–74-ийг үзнэ үү. Талууд UNCITRAL-ын дүрэм болон Ажиллагааны хүрээний баримт бичгийг хоёуланг нь сонгосныг зорилгын нотолгоо болгон ашиглаж, сүүлийнх нь үг хэллэг UNCITRAL-ын дүрмийн үг хэллэгтэй “агуулгын хувьд төстэй” гэж дурдсан. Мөн тэнд, 74 дүгээр хуудас.

Иймд арбитрын эхний шатанд харьяаллын асуудлыг арбитрчид шилжүүлэхээр тохиролцсоноор Талууд арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх асуудлыг арбитрт шилжүүлэх зорилгоо “тодорхой бөгөөд эргэлзээгүй” нотолсон гэж бид дүгнэв.

---

[11] Олон улсын худалдааны танхимын Арбитрын дүрэм, 6.2 дугаар дүрэм (1998) (түүнээс хойш 2021 оны 1 дүгээр сарын 1-нд шинэчлэгдсэн).

B.

Гомдол гаргагчид уг асуудлыг арбитрчдад шилжүүлэхээр “тодорхой бөгөөд эргэлзээгүй” зорьсон гэсэн бидний дүгнэлтийг тэдний арбитрын явц дахь үйлдэл улам бататгаж байна. Republic of Ecuador, 638 F.3d at 395-ыг үзнэ үү. Chevron нь UNCITRAL-ын дүрмийг хэрэглэхээс гадна “арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх нь бүрэлдэхүүний шийдэх асуудал гэж маргасан” болохыг тэмдэглэсэн. Энэ хэрэгт арбитрчид харьяаллын үндэслэлүүдийг хэлэлцэхээр тохирсны дараа гомдол гаргагчид нэхэмжлэлд нь арбитрын харьяалал байгаа гэх үндэслэлээ бичгээрх тайлбар болон хуралдаан дээр идэвхтэй дэвшүүлсэн. Нэхэмжлэгчдийн нэхэмжлэлийн үндэслэл, 2011 оны 3 дугаар сарын 1, 16–25 дугаар хуудсыг үзнэ үү. Тэнд 8 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн хамрах хүрээний зөрүүтэй тайлбаруудад дүн шинжилгээ хийж, арбитр өөрсдийн тайлбарыг хүлээн авч, “[тэдний] хөрөнгө албадан хураасан гэх нэхэмжлэлийг шийдвэрлэх харьяаллаа хэрэгжүүлэх” ёстой гэж маргасан. Мөн тэнд, 25 дугаар хуудас.[12] Гомдол гаргагчид бичгээр тайлбар өгөх ажиллагаа дуусах дөхсөн 2012 оны 8 дугаар сарын 31-нд бүрэлдэхүүнд захидал илгээж, “Арбитрын бүрэлдэхүүнээс гаргасан аливаа шийдвэр эцсийн бөгөөд заавал биелүүлэх хүчинтэй, Талууд уг шийдвэрийн биелэгдэх боломжийг сулруулах эсхүл түүнд нөлөөлөх алхмыг шууд болон шууд бусаар хийх ёсгүйг Талуудад сануулах” тусгай зорилготой захирамж гаргахыг хүссэн. Энэ нь бүрэлдэхүүн харьяаллын асуудлыг эцэслэн шийдвэрлэх эрхтэй гэж итгээгүй гэсэн тэдний давж заалдах тайлбарыг хүчтэй няцааж байна. (1) Арбитрын шийдвэрийг хүчингүй болгуулах хүсэлтийг эсэргүүцсэн, (2) Арбитрын шийдвэрийг баталгаажуулах Хариуцагчийн эсрэг хүсэлтийг дэмжсэн эрх зүйн тайлбарын 8 дугаар хавсралт, 2 дугаар хуудас буюу “Ажиллагааны тухай 5 дугаар захирамж”; онцлон тэмдэглэв. Түүнчлэн гомдол гаргагчид арбитрын аль ч үед уг асуудлыг арбитрчид шийдвэрлэхэд татгалзал гаргаагүй.

Иймд гомдол гаргагчид уг асуудлыг арбитрт шилжүүлэхээр зорьсон гэсэн, харьяаллын асуудлаарх тэдний тохиролцоогоор нотлогдсон бидний дүгнэлттэй зөрчилдөх зүйл арбитрын явц дахь үйлдлээс нь харагдахгүй байна. Харин уг үйлдэл дүгнэлтийг маань бататгаж байна. Иймд Арбитрын шийдвэрт de novo хяналт хийхээс татгалзсан дүүргийн шүүхийн шийдвэрийг хэвээр үлдээв.

[12] Гомдол гаргагчдын тайлбарласнаас ялгаатай нь, харьяаллын талаарх үндэслэлүүдийг гаргахаас нэлээд өмнө Нью-Йоркийг арбитрын суудлаар сонгосон байв. Ингэснээр Нью-Йоркийн болон холбооны арбитрын эрх зүй үйлчлэх талаар Талууд урьдчилан мэдсэн байсан.

II.

Арбитрын шийдвэрт бие даасан хяналт хийх үндэслэлгүйг тогтоосон тул бид уг шийдвэрт зөвхөн хүндэтгэлтэй хандах хязгаарлагдмал хяналт хийнэ. BG Grp., 572 U.S. at 33, 41; E. Associated Coal Corp. v. United Mine Workers of Am., Dist. 17, 531 U.S. 57, 62 (2000), талууд асуудлыг арбитрт шилжүүлсэн бол "гэрээ ямар утгатайг арбитрчийн тайлбарласныг шүүх ховор тохиолдолд л хүчингүй болгоно" гэж тайлбарласан; Schneider, 688 F.3d at 73–74, уг асуудлыг арбитраар шийдвэрлүүлэх зорилгын тодорхой бөгөөд эргэлзээгүй нотолгоо байвал "[э]нэ нь арбитрын шийдвэрийг баталгаажуулах эсэхийг авч үзэж буй дүүргийн шүүх арбитрчдын тэрхүү асуудлыг шийдсэн байдалд хүндэтгэлтэй хандах хяналт хийх ёстой гэсэн зайлшгүй утгатай" гэж тайлбарласан хэргүүдийг үзнэ үү. Гомдол гаргагчид FAA эсхүл Нью-Йоркийн конвенцын дагуу шийдвэрийг хүчингүй болгуулахтай холбоотой нотлох үүргээ биелүүлээгүй гэж дүгнэхдээ дүүргийн шүүх үзэмжийн эрхээ зүй бусаар хэрэглээгүй гэж бид үзэв. Мөн маргааны үндсэн асуудлыг арбитраар шийдвэрлүүлэхийг даалгах үүрэгтэй байсан гэх гомдол гаргагчдын тайлбарыг няцааж байна.

A.

Арбитрын шийдвэрийг баталгаажуулсан дүүргийн шүүхийн захирамжид гаргасан давж заалдах гомдлыг хэлэлцэхдээ бид эрх зүйн дүгнэлт, тайлбарт de novo хяналт хийж, бодит нөхцөл байдлын тогтоолтыг илэрхий алдаа байгаа эсэх шалгууруар хянана. VRG Linhas Aereas S.A. v. MatlinPatterson Glob. Opportunities Partners II L.P., 717 F.3d 322, 325 (2d Cir. 2013)-ыг үзнэ үү. Гадаадын холбоо бүхий арбитрын шийдвэрийг хянахад хэрэглэх эрх зүйн талаар төөрөгдөл гарах нь элбэг тул[13] дүүргийн шүүхийн хяналтад хамаарах эрх зүйг товч тайлбарлахаас эхэлье.

1.

Хөрөнгө оруулагч, төрийн хоорондын арбитрын шийдвэрийг баталгаажуулах асуудлын эхлэл нь Нью-Йоркийн конвенц юм. Энэ нь "шийдвэрийг хүлээн зөвшөөрч, биелүүлэхийг хүссэн улсаас өөр улсын нутаг дэвсгэрт гаргасан арбитрын шийдвэрийг хүлээн зөвшөөрөх, биелүүлэх"-д, мөн "хүлээн зөвшөөрч, биелүүлэхийг хүссэн улсад дотоодын шийдвэр гэж тооцогддоггүй арбитрын шийдвэр"-т үйлчилнэ. Нью-Йоркийн конвенцын I зүйлийн 1 дэх хэсэг; онцлон тэмдэглэв. Конвенц "дотоодын шийдвэр гэж тооцогддоггүй" гэдгийг тодорхойлоогүй. Bergesen v. Joseph Muller Corp., 710 F.2d 928, 932 (2d Cir. 1983)-ыг үзнэ үү. "[Э]рх бүхий

[13] CBF Indústria de Gusa S/A v. AMCI Holdings, Inc., 850 F.3d 58, 75 (2d Cir. 2017)-д бид шүүхүүдийг хянан үзэж буй арбитрын шийдвэр нь гадаадын, дотоодын бус эсхүл дотоодын аль төрөлд хамаарахыг, мөн өөрсдийн харьяаллын байр суурийг тодорхой зааж байхыг дэмжсэн; доорх 15 дугаар зүүлтийг үзнэ үү.

байгууллага өөрийн улсын хуульд нийцүүлэн ‘дотоодын бус’ гэсэн тодорхойлолтыг гаргах боломжийг үлдээхийн зэрэгцээ шаардлага хангасан шийдвэрүүдийн аль болох өргөн хүрээг хамруулахын тулд тодорхойлолтыг зориуд орхисон бололтой” гэж тэнд тайлбарласан. Манай Тойргийн шүүх уг үг хэллэгийг “өргөнөөр тайлбарлах” хандлагыг баримталсан. Мөн тэнд. Bergesen хэрэгт тайлбарласанчлан манай шүүхүүдэд Конвенцын үйлчлэх хүрээний хувьд “дотоодын гэж тооцогддоггүй” шийдвэр гэдэг нь “гадаадад гаргасан” учраас бус, “өөр улсын эрх зүйн хүрээнд гаргасан” учраас Конвенцод хамаарах шийдвэрийг хэлнэ. Мөн тэнд. CBF Indústria de Gusa S/A v. AMCI Holdings, Inc., 850 F.3d 58, 70 (2d Cir. 2017)-ыг үзнэ үү. Нью-Йоркийн конвенцын зорилгын хувьд арбитрын шийдвэрийг “‘арбитрын суудал’ байрлах улсад ‘гаргасан’” гэж үзэх бөгөөд уг суудал гэдэг нь “‘талууд эсхүл тэдний өмнөөс ийм эрх эдлэх байгууллагын арбитрын эрх зүйн байршил гэж тогтоосон харьяалал’” юм. Restatement (Third) of the U.S. Law of International Commercial and Investor-State Arbitration § 1-1 (Am. L. Inst. 2012)-ийг иш татсан. Ийм “дотоодын бус” шийдвэрт “гадаадын хуулийн дагуу гаргасан эсхүл шийдвэрийг биелүүлэх харьяаллаас гадна оршин суудаг буюу үйл ажиллагааны үндсэн газартай талууд оролцсон” шийдвэрүүд багтана. Bergesen, 710 F.2d at 932.[14] Иймээс бидний нэгтгэн тайлбарласнаар Нью-Йоркийн конвенц гурван төрлийн арбитрын шийдвэрт үйлчилнэ. Үүнд: (1) “гадаад улсад ‘гаргасан’ бөгөөд аль нэг тал АНУ-д биелүүлэхийг хүсэж буй арбитрын шийдвэр буюу гадаадын арбитрын шийдвэр”; (2) “АНУ-д ‘гаргасан’ бөгөөд аль нэг тал өөр улсад биелүүлэхийг хүсэж буй арбитрын шийдвэр”; (3) гадаадын эрх зүйн тогтолцоотой холбоотой учраас “дотоодын бус” гэж тооцогдох, “аль нэг тал АНУ-д биелүүлэхийг хүсэж буй дотоодын бус арбитрын шийдвэр” тус тус хамаарна. CBF, 850 F.3d at 70; мөн 73 дугаар хуудсыг үзнэ үү.

Энэ хэрэг гурав дахь төрлийн арбитрын шийдвэрт хамаарна. Хэлэлцээрт арбитрын суудал заагаагүй тул Талууд Нью-Йорк мужийн Нью-Йорк хотыг суудал болгохоор тохиролцсон ч бүх гомдол гаргагч АНУ-ын этгээд биш бөгөөд гадаадын бүрэн эрхт улсын нутаг дэвсгэрт хийсэн хөрөнгө оруулалтын талаар тэр улстай маргаж байгаа учраас уг Арбитрын шийдвэр “дотоодын

[14] FAA-ийн 2 дугаар бүлэг, 9 U.S.C. § 201 ба дараах зүйлүүд нь Нью-Йоркийн конвенцыг хэрэгжүүлдэг. Конвенцын хүрээнд хамаарах арбитрын шийдвэрийг 9 U.S.C. § 202-т тодорхойлсон бөгөөд хоёр тал хоёулаа АНУ-ын иргэн, тэдгээрийн эрх зүйн харилцаа «гадаадад байгаа эд хөрөнгийг оролцуулаагүй», «гадаадад гүйцэтгэх эсхүл албадан биелүүлэхээр төлөвлөөгүй», «нэг буюу хэд хэдэн гадаад улстай өөр ямар нэгэн үндэслэл бүхий холбоогүй» тохиолдлоос бусад арбитрын шийдвэр үүнд хамаарна. CBF, 850 F.3d at 71 (9 U.S.C. § 202-оос иш татсан; тодотгол болон өөрчлөлт эхэд бий); мөн Yusuf Ahmed Alghanim & Sons v. Toys “R” Us, Inc., 126 F.3d 15, 19 (2d Cir. 1997)-г үзнэ үү.

бус” гэж тооцогдоно. Yusuf Ahmed Alghanim & Sons v. Toys ‘R’ Us, Inc., 126 F.3d 15, 19 (2d Cir. 1997)-ыг үзнэ үү.

Гэхдээ Нью-Йоркийн конвенц үйлчилж байгаа нь энэ хэрэгт FAA хэрэглэхийг хязгаарлахгүй. Мөн тэнд, 20 дугаар хуудас. Харин ч Нью-Йоркийн конвенцын V зүйл “Конвенцын дагуу баталгаажуулахаас татгалзах үндэслэлийг эцэслэн заасан” боловч “тэдгээр үндэслэлийн нэг нь ‘[a]рбитрын шийдвэр ... гарсан эсхүл түүний хуулийн дагуу гарсан улсын эрх бүхий байгууллага уг шийдвэрийг хүчингүй болгосон эсхүл түдгэлзүүлсэн’ тохиолдол” гэж бид өмнө нь тайлбарласан. Мөн тэнд; Нью-Йоркийн конвенцын V зүйлийн 1(e) хэсгийг иш татсан. Ийм үндэслэл оруулсан нь “арбитрын шийдвэр гарсан эсхүл түүний хуулийн дагуу гарсан улс өөрийн дотоодын арбитрын эрх зүй болон түүнд илэрхий, далд байдлаар зөвшөөрсөн бүх үндэслэлийг ашиглан уг шийдвэрийг хүчингүй болгох эсхүл өөрчлөх эрхтэй” гэсэн утгатай. Мөн тэнд, 23 дугаар хуудас. Иймд Талууд Нью-Йоркийг арбитрын суудлаар сонгосон тул “шийдвэрийг хүчингүй болгох боломжит үндэслэлд FAA-ийн дагуу хүчингүй болгох бүх илэрхий үндэслэл багтана”. Zurich Am. Ins. Co. v. Team Tankers A.S., 811 F.3d 584, 588 (2d Cir. 2016).[15]

2.

Энэ хэрэгт Арбитрын шийдвэрийг баталгаажуулах эсхүл хүчингүй болгуулах хүсэлтэд хэрэглэх эрх зүйг тайлбарласны дараа гомдол гаргагчдын хүчингүй болгуулах шаардлагын үндсэн асуудлыг авч үзье. Бид дүгнэлтэд түргэн хүрч байна.

> “Арбитрын шийдвэрийг баталгаажуулах нь нэгэнт эцсийн болсон арбитрын шийдвэрийг шүүхийн шийдвэр болгодог хялбаршуулсан ажиллагаа төдий юм.” Toys ‘R’ Us, 126 F.3d at 23, Florasynth, Inc. v. Pickholz, 750 F.2d 171, 176 (2d Cir. 1984)-ийг иш татсан; өөрчлөлтийг хасав. “Арбитрын шийдвэрийн хяналт ‘маш хязгаарлагдмал ... байдаг нь маргааныг үр ашигтай шийдвэрлэх, удаан бөгөөд өндөр зардалтай шүүхийн ажиллагаанаас зайлсхийх гэсэн арбитрын хоёр зорилгыг алдагдуулахгүй байх үүднээс юм’.” Мөн тэнд, Folkways Music Publishers, Inc. v. Weiss, 989 F.2d 108, 111 (2d Cir.

[15] АНУ-д гаргасан дотоодын бус арбитрын шийдвэрийг Нью-Йоркийн конвенцын дагуу баталгаажуулах эсхүл хүчингүй болгох хүсэлтийг хянаж буй холбооны шүүх нь «хоёрдогч харьяалал»-аас ялгаатай «анхдагч харьяалал»-аа хэрэгжүүлдэг. CBF, 850 F.3d at 71. Гадаадад гаргасан арбитрын шийдвэрийг албадан биелүүлэх асуудлаар хоёрдогч харьяаллаа хэрэгжүүлэхэд, шүүх зөвхөн Конвенцын V зүйлд заасан хязгаарлагдмал үндэслэлээр биелүүлэхээс татгалзаж болно. Мөн тэнд. Энэ хэрэгт Нью-Йорк арбитрын суудал байсан тул анхдагч харьяалал үйлчилнэ. Мөн тэнд, 73.

1993)-ыг иш татсан. Түүнчлэн арбитрын бүрэлдэхүүний шийдвэрийг хүчингүй болгох ёстой гэж амжилттай маргахын тулд хүсэлт гаргагчид “өндөр босгыг давах ёстой”. Stolt-Nielsen S.A. v. AnimalFeeds Int’l Corp., 559 U.S. 662, 671 (2010).

Дүүргийн шүүхийн тэмдэглэснээр энэ хэрэгт гомдол гаргагчид доод шатанд өгсөн баримт бичгүүддээ Арбитрын шийдвэрийг хүчингүй болгох үндэслэл болох FAA эсхүл Нью-Йоркийн конвенцын ямар нэг заалтыг тодорхой заагаагүй. Мөн FAA-ийн дагуу хүчингүй болгож болохгүй гэсэн Монгол Улсын үндэслэлүүдэд тодорхой хариулаагүй. Иймд дүүргийн шүүх энэ үндэслэлээр тэдний тайлбарыг хүлээн аваагүй байсан ч хангалттай үндэслэлтэй байх байв. Willemijn Houdstermaatschappij, BV v. Standard Microsystems Corp., 103 F.3d 9, 12 (2d Cir. 1997)-ыг үзнэ үү. Арбитрын шийдвэрийг хялбаршуулсан журмаар баталгаажуулахаас сэргийлж, хүчингүй болгуулахыг хүссэн тал нотлох үүрэгтэй гэж тайлбарласан. Гэвч дүүргийн шүүх тэдний үндэслэлийг арбитрын эрх хэмжээг хэтрүүлсний үр дүнд шийдвэр гарсан гэх үндэслэлээр хүчингүй болгуулах хүсэлт гэж тайлбарласан тул, 9 U.S.C. § 10(a)(4)-ийг үзнэ үү, энэ асуудлаарх дүн шинжилгээг нь бид хянаж байна. Гомдол гаргагчид энэ үндэслэлээр шийдвэрийг хүчингүй болгох шаардлагатайг нотлох үүргээ биелүүлээгүй гэсэн дүгнэлттэй санал нийлж байна.

FAA-ийн 10(a)(4) хэсгийн дагуу “арбитрчид эрх хэмжээгээ хэтрүүлсэн, эсхүл түүнийг тийм дутуу хэрэгжүүлснээс шилжүүлсэн маргааны зүйлд талуудад харилцан үйлчлэх, эцсийн бөгөөд тодорхой шийдвэр гаргаагүй” бол арбитрын шийдвэрийг хүчингүй болгож болно. 9 U.S.C. § 10(a)(4). Манай шүүхийн практикт “[б]ид § 10(a)(4)-ийн дагуу шийдвэр хүчингүй болгох [FAA-ийн] зөвшөөрлийг тогтмол хамгийн явцуу хүрээнд тайлбарлаж ирсэн”. Westerbeke Corp. v. Daihatsu Motor Co., Ltd., 304 F.3d 200, 220 (2d Cir. 2002), In re Andros Campania Maritima, S.A., 579 F.2d 691, 703 (2d Cir. 1978)-ыг иш татсан; өөрчлөлтийг хасав. Иймээс 10(a)(4) хэсгийн дагуух бидний дүн шинжилгээ нь “арбитрчид тухайн асуудлыг зөв шийдсэн эсэхэд бус, Талуудын гаргасан тайлбар эсхүл арбитрын хэлэлцээрт үндэслэн тухайн асуудлыг шийдэх эрхтэй байсан эсэхэд төвлөрдөг”. Мөн тэнд, DiRussa v. Dean Witter Reynolds Inc., 121 F.3d 818, 824 (2d Cir. 1997)-ыг иш татсан; In re Fahnestock & Co., Inc., 935 F.2d 512, 515 (2d Cir. 1991)-ыг мөн үзнэ үү. Үнэхээр арбитрч “‘гэрээгээр олгосон эрх хэмжээнийхээ хүрээнээс гадуур үйлдэж’, ‘гэрээнээс мөн чанараа авсан’ бус, зүгээр л ‘өөрийн [эдийн засгийн] шударга ёсны ойлголтыг тусгасан’ шийдвэр гаргасан үед л шүүх түүний шийдвэрийг хүчингүй болгож болно”. Oxford Health Plans LLC v. Sutter, 569 U.S. 564, 569 (2013), E. Associated Coal Corp., 531 U.S. at 62-ыг иш татсан.

Энэхүү шийдвэрийн I хэсэгт тогтоосончлон Талууд Хэлэлцээрийн 8 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн дагуух арбитрын харьяаллын хүрээний асуудлыг бүрэлдэхүүнд “тодорхой бөгөөд эргэлзээгүй” шилжүүлсэн. Иймд “бидний шийдэх цорын ганц асуудал нь арбитрчид Талуудын гэрээг, тайлбарласан гэж маргах боломжтой хэмжээнд ч болов, тайлбарласан эсэх болохоос уг гэрээний утгыг зөв эсхүл буруу ойлгосон эсэх биш юм”. Мөн тэнд. Энэ хэрэгт 8 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийг үндэслэлтэйгээр уншихад өөрт нь харьяалал байхгүй гэсэн бүрэлдэхүүний дүгнэлт түүний тайлбарлах эрх хэмжээний хүрээнд бүрэн багтсан. BG Grp., 572 U.S. at 44-тэй харьцуулна уу. Дотоодын шүүхэд эхэлж хандах шаардлага арбитрт саад болохгүй гэсэн бүрэлдэхүүний дүгнэлт “арбитрчдын тайлбарлах эрх хэмжээний хүрээнд бүрэн багтсан” гэж үзсэн. Бүрэлдэхүүний үндэслэл мөн “арбитраар шийдвэрлүүлэх тохиролцооноос мөн чанараа авсан”. ReliaStar Life Ins. Co. of N.Y. v. EMC Nat’l Life Co., 564 F.3d 81, 85 (2d Cir. 2009)-ыг үзнэ үү. Арбитрчид шийдвэр гаргахдаа олон улсын гэрээг тайлбарлах тогтсон арга барилд нийцүүлэн Хэлэлцээрийн бичвэрийг нягт авч үзэж, өөр тайлбаруудаас ялгааг нь дүн шинжилгээндээ тайлбарласан. Иймд бид заавал ижил тайлбарт хүрэхгүй байж болох ч[16] саналын аливаа зөрүү нь арбитрчид “тохиролцоог тайлбарлаж, хэрэглэхээс хазайж, бодит байдалд өөрсдийн гэсэн ... шударга ёсыг хэрэгжүүлсэн” гэж дүгнэхэд хангалтгүй. Stolt-Nielsen, S.A., 559 U.S. at 671, доторх хашилт, өөрчлөлтийг хасав; BG Grp., 572 U.S. at 45.

Бүрэлдэхүүн харьяаллаа хэрэгжүүлэхгүй гэж шийдсэн учраас өөрөөр дүн шинжилгээ хийх ёстой гэсэн санаа ч биднийг үнэмшүүлэхгүй байна. Өмнө нь хүлээн зөвшөөрсөнчлөн Талууд болон “[тохиролцооны] дагуу үүссэн эрхүүд”-ийн хооронд арбитр эхлүүлэхийг зөвтгөх “хангалттай холбоо” байгаа нь тухайн арбитрын явцад арбитрч дараа нь “маргаан өөрөө арбитраар шийдвэрлэгдэх боломжгүй” гэж дүгнэхийг огтхон ч үгүйсгэхгүй. Republic of Ecuador, 638 F.3d at 395, доторх хашилт, өөрчлөлтийг хасав.

Иймд арбитрчид “эрх хэмжээгээ хэтрүүлсэн” гэх нотолгоо байхгүй гэж үзэж, Арбитрын шийдвэрийг баталгаажуулсан дүүргийн шүүхийн шийдвэрийг хэвээр үлдээв. 9 U.S.C. § 10(a)(4).

B.

Эцэст нь FAA-ийн 4 дүгээр хэсгийн дагуу арбитр явуулахыг даалгуулах хүсэлтийг дүүргийн шүүх хэрэгсэхгүй болгосныг эсэргүүцсэн гомдол гаргагчдын тайлбарыг няцааж

[16] Арбитрын бүрэлдэхүүний харьяаллын талаарх дүгнэлт зөв эсэхийг бид шийдвэрлэхгүй. Banco de Seguros del Estado v. Mutual Marine Office, Inc., 344 F.3d 255, 262 (2d Cir. 2003)-ыг үзнэ үү (FAA-ийн дагуу хяналт хийхэд арбитрчид асуудлыг зөв шийдвэрлэсэн эсэх нь гол асуудал биш гэдгийг тэмдэглэсэн, DiRussa, 121 F.3d at 824-өөс иш татсан).

байна. 9 U.S.C. § 4. Энэ асуудлаарх дүүргийн шүүхийн шийдвэрийг бид de novo журмаар хянана. LAIF X SPRL v. Axtel, S.A. de C.V., 390 F.3d 194, 198 (2d Cir. 2004)-ыг үзнэ үү.

Арбитр явуулахыг даалгуулах хүсэлтийг шийдвэрлэхэд[17] “шүүхийн үүрэг хоёр асуудлыг тогтоохоор хязгаарлагдана. Үүнд: i) арбитраар шийдвэрлүүлэх хүчин төгөлдөр тохиролцоо эсхүл үүрэг байгаа эсэх, ii) уг тохиролцооны нэг тал арбитраар шийдвэрлүүлэх үүргээ биелүүлээгүй, үл хайхарсан эсхүл татгалзсан эсэх”. Мөн тэнд, Jacobs v. U.S.A. Track & Field, 374 F.3d 85, 88 (2d Cir. 2004)-ийг иш татсан. “Тал ‘шүүхэд хэрэг үүсгэсэн, эсхүл [эрх бүхий арбитрын байгууллагаас] тухайн маргааныг арбитраар шийдвэрлүүлэхийг даалгасан байхад биелүүлээгүй’ бол арбитраас татгалзсан гэж үзнэ.” Мөн тэнд, Jacobs, 374 F.3d at 89-ийг иш татсан; өөрчлөлт эхэд буй. Нэгэнт тал арбитр явуулахыг даалгуулах хүсэлт гаргасан бол “[ш]үүх Талуудыг сонсож, арбитрын хэлэлцээр байгуулагдсан эсэх эсхүл түүнийг биелүүлээгүй эсэх нь маргаангүй болохыг тогтоосон үед Талуудыг уг хэлэлцээрийн нөхцөлийн дагуу арбитрт оролцохыг даалгасан захирамж гаргана”. 9 U.S.C. § 4.

Эдгээр зарчмыг хэрэглэвэл гомдол гаргагчид FAA-ийн 4 дүгээр хэсгийн дагуу арбитр явуулахыг даалгуулах шаардлага гаргах үндэслэлгүй. Монгол Улс арбитрын оронд шүүхийн ажиллагаа эхлүүлээгүй, мөн арбитрчдын гаргасан маргааныг арбитраар шийдвэрлүүлэх захирамжийг биелүүлэхээс татгалзаагүй. Jacobs, 374 F.3d at 89-ийг үзнэ үү. Харин Монгол Улс энд “Арбитрын хүсэлт” гэж нэрлэсэн арбитрын шаардлагад хариу өгч, өөрийн арбитрчийг зохих ёсоор томилж, бүрэлдэхүүний даргалагчийг сонгоход оролцсон, арбитрын журам, зохион байгуулалтыг шийдвэрлэх хуралдаануудад сууж, хамгаалалтаа бүрэн хэрэгжүүлэн, бүрэлдэхүүний шаардлагыг биелүүлсэн. LAIF X, 390 F.3d at 199-ийг үзнэ үү. Түүнчлэн гомдол гаргагчдын нэхэмжлэлийг арбитраар шийдвэрлэж болох эсэхийг Монгол Улс бүрэлдэхүүний өмнө эсэргүүцсэн, өөрөөр хэлбэл 8 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн дагуу арбитрт харьяалал байхгүй гэж маргасан нь FAA-ийн 4 дүгээр хэсгийн дагуу дүүргийн шүүхээр арбитр явуулахыг даалгуулах шаардлага гаргах эрхийг гомдол гаргагчдад үүсгэхүйц арбитраас татгалзсан үйлдэл огт биш юм. Jacobs, 374 F.3d at 89-ийг үзнэ үү: “Хариуцагчид ААА-ийн өмнө хүсэлт гаргагчийн Арбитрын шаардлагад татгалзал гаргасан нь ... тэдний зүгээс ‘арбитраар шийдвэрлүүлэхээс

[17] FAA-ийн 4 дүгээр зүйлд холбогдох хэсгээр нь: «Бичгээр байгуулсан арбитрын тохиролцооны дагуу арбитрт хандах үүргээ нөгөө тал биелүүлээгүй, үл хэрэгссэн эсхүл татгалзсан гэж үзсэний улмаас эрх нь хөндөгдсөн тал, ийм тохиролцоо байгаагүй бол талуудын хоорондын маргаанаас үүссэн нэхэмжлэлийн зүйлийг иргэний хэрэг эсхүл далайн эрх зүйн хэрэгт 28 дугаар гарчгийн дагуу шийдвэрлэх харьяалалтай байх АНУ-ын аль нэг дүүргийн шүүхэд хандаж, арбитрыг тохиролцоонд заасан журмаар явуулахыг даалгасан захирамж гаргуулах хүсэлт гаргаж болно» гэж заасан. 9 U.S.C. § 4.

татгалзсан’ явдал болохгүй.” Иймд гомдол гаргагчдын тайлбарыг хүлээн авах үндэслэлгүй гэж үзэж, арбитр явуулахыг даалгуулах хүсэлтийг хэрэгсэхгүй болгосон дүүргийн шүүхийн шийдвэрийг хэвээр үлдээв.

* * *

Арбитрын талууд маргааныг арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх асуудлыг арбитрчдаар шийдвэрлүүлэхээр тохиролцсоны “тодорхой бөгөөд эргэлзээгүй” нотолгоо байхгүй бол дүүргийн шүүхүүд тэр асуудлыг бие даан хянах үүрэгтэй. Гэвч үр ашигтай байхыг илүүд үзсэн эсхүл арбитрчдын мэргэшсэн мэдлэгийг харгалзсан учраас талууд энэхүү урьдчилсан таамаглалыг өөрчилж, уг асуудлыг арбитрчдаар шийдвэрлүүлэхээр шилжүүлж болно. Хоёр талт хөрөнгө оруулалтын хэлэлцээрийн арбитрын хүрээнд маргааныг арбитраар шийдвэрлэж болох эсэх асуудлыг арбитрт шилжүүлэх талуудын зорилгын нотолгоог арбитрын явцад тэдний дараа нь байгуулсан тохиролцооноос шүүх тогтоож болно гэдгийг бид өнөөдөр баталж байна.

ДҮГНЭЛТ

Дээрх үндэслэлээр дүүргийн шүүхийн захирамжийг ХЭВЭЭР ҮЛДЭЭВ.